

KOMMUNEVALGPROGRAM

2019 – 2023

Lillehammer Venstre – på lag med framtida

Vi lover å jobbe for:

- **å sikre innbyggerne gode helse- og omsorgstjenester**
 - legge til rette for at alle som ønsker det kan bo hjemme så lenge de har muligheten
 - styrke hjemmetjenesten, hverdagsrehabilitering og trening
 - sørge for et nært samarbeid mellom kommunehelsetjenesten og akuttpsykiatrien
 - sikre rask behandling, spesielt i barne- og ungdomspsykiatrien
- **at Mjøssykehuset får adresse Lillehammer**
 - nødvendig for rekruttering av de beste fagpersonene at sykehuset ligger i en by
 - tilfredsstillers statens egne retningslinjer for beliggenhet av statlige institusjoner
 - reduserer særlig personalets behov for transport
- **likebehandle offentlige og private barnehager**
 - fritt skolevalg i grunnskolen dersom det finnes ledig kapasitet
 - sikre lærere utvikling gjennom etter- og videreutdanning
 - fleksibel skolestart
- **utvidelse av Høgskolen i Innlandet bør skje i Lillehammer sentrum**
 - det må legges til rette for at høgskolen kan vokse i sentrum
 - styrke bussforbindelsen mellom Storhove og Søre Ål
 - støtte høgskolens ambisjoner om universitetsstatus
- **at Terrassen og elveparken langs Mesnaelva settes i stand**
 - planene for Terrassen som utendørs samlingsplass fullføres
 - friområder langs Mesnaelva fra Mjøsa til Kroken sikres og settes i stand
 - badedammen rustes opp
- **en raskere og mer pålitelig jernbane**
 - sørge for at Lillehammer er et stoppested på framtidens høyhastighetsbane
 - planlegge arealbehov og alternative traséer for en slik bane gjennom byen
 - byutvikling rundt stasjonen
- **å sikre dyrkbar mark til matproduksjon**
 - de grønne åkrene inntil byen er en del av Lillehammers identitet
 - reiseliv, skogbruk og matproduksjon er grunnlaget for handelsbyen
- **å verne fjellområdene våre mot videre utbygging**
 - sette en tydelig grense mot fjellet for å hindre videre utbygging
 - lage en «tettsteds-plan» for Nordseter i samarbeid med reiselivsbedriftene
- **å redusere utslipp av klimagasser**
 - bevare naturmangfoldet og gjøre det enklere å leve miljøvennlig
 - legge til rette for opprettholdelse av leveområder for pollinerende insekter
 - prioritere bruk av tre som byggemateriale i kommunale bygg

På lag med framtida på Lillehammer

Kommunevalgprogram 2019 – 2023 Lillehammer Venstre

Innhold

Venstre - Norges sosialliberale parti	3
Miljøkommunen Lillehammer	3
Effektiv og framtidsrettet transport	4
Skole og oppvekst	5
Nærings- og byutvikling	6
Helse og omsorg	7
Kulturkommunen	8
Idrettskommunen	9

Venstre - Norges sosialliberale parti

Partiet er liberalt fordi vi vil ta ansvar for det enkelte menneskes egenverd og ytringsfrihet. Men det er også sosialt fordi vi vil ta ansvar for det enkelte menneske. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til beste for seg selv og samfunnet. Lillehammer skal være en åpen og inkluderende kommune der alle kan finne sitt eget gode liv. Hensynet til miljø og framtidige generasjoners valgmuligheter skal være styrende for alle viktige avgjørelser som tas.

Venstre har i inneværende Stortingsperiode 9 representanter på Stortinget og 3 statsråder i regjeringen. Det gir Lillehammer Venstre gode muligheter for å fremme Lillehammers saker nasjonalt.

Venstre har en tydelig miljøprofil. Den skal være styrende for all politikkutforming og avgjørelser. Venstre er i stand til å se nye og framtidsrettede måter å styre kommunen på. Venstre som parti tilhører sentrum i politikken, og vi har vist at vi kan finne løsninger gjennom samarbeid, både til høyre og til venstre i politikken.

Venstre ønsker at flere oppgaver skal flyttes fra statlig til lokalt nivå. Dette fordrer sterke kommuner. Lillehammer Venstre støtter en kommunereform der flere kommuner slås sammen. I første rekke ser vi for oss et enda tettere samarbeid med kommunene Gausdal, Øyer og Ringebu, men utelukker heller ikke ytterligere utvidelse. Lillehammer som den største kommunen i regionen har et stort ansvar i denne prosessen.

Venstre vil være en garantist for en ansvarlig økonomisk politikk som ikke går på kant med kommunens lovpålagte oppgaver.

Venstre vil:

- bidra til at kommunen skal ha mange og varierte arbeidsplasser
- at alle innbyggere skal ha god tilgang til sosiale, sportslige, aktive og kulturelle arenaer og møteplasser
- at kommunen skal ha fokus på miljø og bærekraft i alt den foretar seg
- at miljøbevissthet og sosialt ansvar blir en del av kommunens og innbyggernes identitet
- at politikerne i større grad kan følge opp enkeltsaker ved å være ombud for alle innbyggerne i kommunen
- sikre gode og inkluderende beslutningsprosesser rundt store og viktige saker for kommunen
- arbeide for anerkjennelse av frivillighet som en bærebjelke i lokalsamfunnet

Miljøkommunen Lillehammer

Venstre har i kommunestyret vært en pådriver for politikk som tar hensyn til naturkvalitetene i hele kommunen. Det gjelder Lågendeltaet, Mjøsa og Mesnavassdraget, lokale naturområder i sentrum og boområdene, skogs- og fjellområdene øst og vest for byen.

Lillehammer Venstre fikk gjennomslag for at ny E6 med firefelts motorveg skulle gå i tunnel vest for byen, for å unngå støy- og støvproblemer nede ved Lågen og Mosodden. Vi vil følge reguleringsprosessen nøye videre og prioritere å beholde Ensbykrysset som avkjøring til Hafjell.

Det viktigste generelle miljøvirkemiddelet Venstre vil ta i bruk, er overgang fra skatt på arbeid til skatt på forbruk og miljøskadelig atferd. Med Venstres skattepolitikk blir det mer lønnsomt å arbeide og investere i norske bedrifter og arbeidsplasser og mindre lønnsomt med forbruk og forurensing. Venstres skattepolitikk er derfor bra for både miljøet og næringslivet.

Lillehammer Venstre vil verne matjorda.

Venstre arbeider kontinuerlig for å stoppe klimaendringene, for å bevare mangfoldet i naturen og for å gjøre det enklere å leve miljøvennlig.

Venstre vil:

- premiere Enøk-tiltak i private og kommunale bygg/arenaer
- videreutvikle sykkelbyen og anlegge flere gang- og sykkelveier
- sikre Mesnaelva og dens omgivelser som natur- og rekreasjonsområde
- utvikle Terrassen som et sentrumsnært grøntområde og sosial møteplass
- føre en restriktiv politikk for å ta vare på dyrkbar og dyrket mark
- samordne areal- og transportplanleggingen for å redusere klimautslipp og tilrettelegge for kollektivtrafikk
- iverksette, i samsvar med energi- og klimaplanen, effektive tiltak for å redusere klimautslippene
- ta vare på verdifulle rekreasjonsområder og biologisk mangfold
- bedre luftkvaliteten i sentrum ved blant annet forbud mot tomgangskjøring med bil, trafikkregulering og nye vegger
- se til at kommunen har oppdatert oversikt over lokale, rødlisteregistrerte dyrearter og plantearter
- ivareta naturen i Gropmarka og i Nordseterfjellet gjennom vern og områderegulering som på en klar måte bestemmer bruken av disse områdene til henholdsvis hyttebygging, friluftsliv og naturbevaring
- ikke akseptere ny bilveg gjennom Gropmarka eller nye helårsveger på fjellet
- påvirke nabokommunene Øyer og Ringsaker til å samordne med Lillehammer planleggingen i fjellområdene, slik at hyttebygging og vegger ikke svekker naturkvaliteter og muligheter for friluftsliv.

Effektiv og framtidsrettet transport

Planlegging av samferdsel må først og fremst legge til rette for effektive og miljøvennlige reisemåter. Venstre ønsker mindre biltrafikk i sentrum. Dette fordrer et godt utbygd og rimelig kollektivtilbud og gode parkeringsmuligheter i umiddelbar nærhet (f.eks i fjell). Bedre utnytting av bestillingsbusser kan være et godt alternativ.

Venstre vil se hele jernbanestrekningen mellom Oslo og Trondheim under ett og jobbe for å få en rask tospors jernbane på denne strekningen. Venstre ønsker å følge opp regjeringens ambisjon om å igangsette høyhastighetsutredning for denne strekningen i tråd med gjeldende nasjonale transportplan (NTP). Jernbanens fremtidige arealbehov til traséer og hensettingsspor må avklares i kommende periode.

Lillehammer Venstre vil utrede gratis buss for barn og unge til og fra fritidsaktiviteter.

Lillehammer Venstre vil:

- arbeide for rask utbygging av InterCity-triangelet med dobbeltspor til Lillehammer
- planlegge og bygge alternative veitraseer gjennom byen for å lette trafikkavviklingen
- være en pådriver for at drosjer og kollektivtransport i byen drives på en mer klimavennlig måte, ved blant annet å sørge for lademuligheter i tilknytning til drosjeholdeplassene
- aktivt jobbe for å senke prisene på kollektivtransport med minimum 20 %
- gjøre byen mer attraktiv for syklister med flere og bedre tilrettelagte sykkelveger, samt lademuligheter for el-sykler ved alle knutepunkt

Skole og oppvekst

Barn og familier er ulike og har ulike behov. Derfor mener Venstre at barnehagetilbudet bør være fleksibelt når det gjelder opptak, innhold og åpningstider. Den enkelte barnehage skal kunne utvikle sin egenart og pedagogiske profil.

Lillehammer Venstre mener at private og offentlige barnehager skal likebehandles, og at vi trenger de private barnehagene for å opprettholde full barnehagedekning.

Å satse på læreren er å satse på eleven. Lærere og skoleledere må få tilstrekkelig faglig oppdatering og etterutdanning. Dyktige og motiverte lærere er nøkkelen til en god skole. Det må være et mål – og på sikt en selvfølge – at alle lærere skal ha formell kompetanse i de fagene de underviser i. Hver skole bør i tillegg ha midler og driftsrammer til å la lærere hente faglig og pedagogisk påfyll.

Nasjonale prøver og annen kartlegging er viktige verktøy for kunne gi tilbakemelding og følge opp den enkelte elev. Det gjør samtidig at vi kan sammenligne norsk skole med andre land.

Kartlegging og rapportering er imidlertid ikke et mål i seg selv og må vurderes kritisk, slik at lærerens tid i størst mulig grad brukes med elevene.

Venstre vil styrke yrkesveiledningen på ungdomstrinnet.

Venstre vil jobbe for fritt skolevalg i kommunen dersom det finnes kapasitet ved skolen det søkes til. Venstre har tro på at familiene vet best hvilken skole som passer faglig, pedagogisk og geografisk. Lillehammer Venstre ser positivt på private skoler som driver på ideelt grunnlag.

Venstre tar oppvekstmiljøet på alvor. Trygge og gode arenaer i nærmiljøet er vesentlig for de grender og lokalsamfunn som har mistet skoler eller som er uten lokale naturlige samlingsplasser for barn, unge og voksne. Vi vil legge til rette for at grendene selv skal kunne påvirke hvordan disse arenaene skal gjenskapes. For eksempel kan grillplasser, skate-parker, klatrevegger og aktivitetsbaser skapes i samarbeid med grendene og grendeutvalgene.

Venstre vil:

- arbeide systematisk med å sikre flere engasjerte og dyktige ansatte, gjennom tilrettelagt etterutdanning
- sørge for tilstrekkelig bemanning i SFO og barnehagene i kommunen
- stimulere til samarbeid mellom SFO og frivillige lag og organisasjoner
- sikre likebehandling av offentlige og private barnehager
- ha økt fleksibilitet i åpningstidene i barnehager
- ha gratis opphold i kjernetiden for barn fra familier med økonomiske utfordringer
- ha fritt skolevalg i grunnskolen dersom det er kapasitet ved den enkelte skolen
- sikre at det settes inn vikarer fra første dag ved sykmelding
- arbeide for mindre byråkrati for lærerne i skolen
- sikre leirskoletilbudet for alle
- ruste opp Vingar og Søre Ål skoler
- utrede gratis busskort for barn og unge på bybuss-rutene

Nærings- og byutvikling

En attraktiv by med gode skoler, et godt og tilgjengelig barnehagetilbud, varierte kulturopplevelser og et hyggelig og tiltalende sentrum vil tiltrekke seg ny næringsvirksomhet og ny tilflytting. Derfor er istandsetting av byrommet Terrassen og friområdene langs Mesnaelva fra Mjøsa til Kroken viktige og nødvendige tiltak for innbyggernes trivsel.

Turisme er viktig for hele regionen. Lillehammer Venstre vil bidra til forutsigbarhet og langsiktighet for den regionale, overbyggende reiselivsorganisasjonen.

Kommunen må sørge for lokaler og områder som kan huse gründervirksomhet, samt videre utvikling av Lillehammer som film- og tv-by.

Lillehammer sentrum og gågata er Lillehammer sin stolthet og sjel. Venstre vil utvikle dette området så det blir en Barnas by fra terrassen til søndre park. Venstre vil stå i spissen for å utvikle dette området til en blanding av fornøyer, kultur og handelspark.

Lillehammer Venstre vil:

- sørge for at vi kan stille nødvendige næringsarealer til disposisjon
- arbeide for et levedyktig og bærekraftig landbruk
- legge til rette for kulturnæringer, herunder tv- og filmproduksjon
- føre en langsiktig og forutsigbar næringspolitikk
- støtte opp under forsvarets satsning på Jørstadmoen gjennom tett dialog
- åpne for mer offentlig-privat samarbeid (OPS)
- utvikle samlingsplasser tilpasset barnefamilier i sentrum og i grendene

Helse og omsorg

Lillehammer kommune skal være kjennetegnet av gode velferdstjenester innen helse og omsorg. Det er viktig med et godt, offentlig tilbud, men Venstre ser også verdien av å ha et supplement med effektive og gode tilbud fra private og ideelle aktører.

Samhandlingsreformen, som ble igangsatt fra 2012, forutsetter at kommunen tar større del av ansvaret for å tilby flere helsetjenester, samtidig som sykehusene i økende grad sentraliseres.

Vi mener hovedsykehuset i Innlandet (Mjøssykehuset) bør ligge i en by og at sykehuset på Lillehammer er best rustet for å ta den rollen.

Det er behov for å videreutvikle samarbeidet mellom primær- og spesialisthelsetjenesten for at pasienten skal oppleve et mest mulig helhetlig pasientforløp.

Andelen eldre i befolkningen øker. Vi lever lenger og vi er friskere lenger. De eldre er altså ikke sykere, men de som er syke er eldre. Dette skaper andre utfordringer for kommunen når det gjelder å gi gode tjenester enn tidligere. Det stiller krav til kommunen om å tenke innovasjon innen helse og velferd. Det stiller krav til kommunen om å legge til rette for at hver enkelt skal kunne ta vare på egen helse, være aktiv og deltagende i samfunnet.

Det er viktig at kommunen sikrer et variert tilbud av boformer med forskjellig grad av kommunale hjelpe- og omsorgstjenester. Venstre ønsker at det tas inn flere lærlinger innen helse- og omsorgssektoren. Dette for å styrke rekruttering og kompetanse innen sektoren og minske behovet for bruk av vikarer.

Vanlige psykiske helseproblemer som angst og depresjon utgjør en stor folkehelseutfordring. Det er viktig å kunne gi rask og presis behandling når symptomene melder seg. For å forebygge langvarige psykiske lidelser hos voksne vil Venstre at det skal bli langt lettere å få rask tilgang på profesjonell hjelp utenfor spesialisthelsetjenesten. Lavterskel psykologtilbud bør være en fast del av kommunehelsetjenesten.

Venstre ønsker et sterkere fokus på universell utforming og etterspør en tydeligere plan for at kollektivtransport, informasjon, offentlige bygg, by- og boligmiljøer gjøres bedre tilgjengelig for innbyggere og besøkende med nedsatt funksjonsevne.

Lillehammer Venstre vil:

- jobbe for at hovedsykehuset i Innlandet (Mjøssykehuset) får adresse Lillehammer
- styrke hjemmetjenesten og gi god mulighet for mottakeren til å påvirke innholdet i tjenestene, slik at flere kan bo hjemme
- øke grunnbemanningen i hjemmetjenesten
- gjennomføre en tillitsreform der de ansatte får økt myndighet over egen hverdag
- fortsette regionalt samarbeid og samarbeide med private og ideelle helseaktører der det er hensiktsmessig
- styrke skolehelsetjenesten med tilstedeværende miljøarbeidere og helsesøstre
- videreutvikle lavterskeltilbud innen rus- og psykiatrisorgen
- legge til rette for at eldre og uføre skal kunne reetablere seg i egnet bolig
- sikre videre utbygging av god, tilpasset eldreomsorg i kommunen

Kulturkommunen

Lillehammer har et rikt kulturliv, med flere store kulturinstitusjoner, mange profesjonelle kunstnere, viktige mediebedrifter og en høgskole med kompetanse innen en rekke kreative fag.

En kommune med et rikt kulturliv gir trivsel og er attraktiv for både fastboende og tilreisende, og skaper arbeidsplasser.

Venstre mener at frivillige organisasjoner og tilrettelagte kulturaktiviteter er viktig for livskvalitet og opplevelse av mestring, tilhørighet og utvikling i alle faser av livet.

Lillehammer Venstre ønsker gjennom ordningen med Opplevelseskort å sikre at flere barn og unge i lavinntektsfamilier får mulighet til å delta i fritidsaktiviteter.

Lillehammer Venstre vil:

- bedre samarbeidet med frivillige lag og organisasjoner
- utrede utvidelse av Kulturhuset Banken, med sal/black box for visning og produksjon av scenekunst og andre kunstformer
- tilrettelegge kulturopplevelser bedre for grupper med spesielle behov, også utenfor institusjonene
- tilby gratis bruk av øvings- og møtelokaler til ideelle organisasjoner og institusjoner med tilbud rettet mot barn og unge
- legge bedre til rette for at innvandrere kan delta i kulturlivet
- ha sterkere fokus på kultur som vekstnæring
- styrke satsingen på kunst- og kulturuttrykk i det offentlige rom
- utvikle Lillehammers status som kunst- og filmby, og invitere til tettere samarbeid mellom profesjonelle, utdanningsinstitusjoner og talenter
- fortsatt legge til rette for Lillehammer som festival- og arrangementsby

Idrettskommunen

Lillehammer har en aktiv befolkning og mange gode idrettsutøvere. Gunstig klima, anleggs-tilgjengelighet, utdanningsinstitusjoner og infrastruktur gjør at Lillehammer er godt egnet for idrett på både lokalt, nasjonalt og internasjonalt plan.

Venstre mener at det er viktig å satse på den lokale idretten og legge til rette for at lav inntekt ikke skal være hinder for deltagelse. Venstre har vært en pådriver for å få ned leieprisen i kommunale anlegg. Vi vil fortsatt være en garantist for lave priser på leie.

Lillehammer arvet etter Olympiaden i 1994 en rekke store idrettsanlegg og har siden hatt en visjon om å være Nord-Europas mest komplette vinterdestinasjon. Denne visjonen kombinert med vedlikehold og drift av alle anleggene har vist seg å bli en krevende økonomisk øvelse for en liten kommune som Lillehammer. Det er derfor nødvendig med en grundig gjennomgang av hvordan OL-anleggene drives og hvilke aktører som skal bidra til en sunnere økonomi.

Lillehammer Venstre vil fortsette å jobbe for at både fylket og staten bidrar til finansieringen av de nasjonale anleggene.

Lillehammer Venstre vil:

- sørge for redusert leie av idrettsanlegg for barn og unge
- sikre nærhet til fritidsaktivitetene i grender og bydeler gjennom gratis bruk av skoler til øvelser og trening for aktiviteter rettet mot barn og ungdom
- styrke bredde- og toppidrettens vilkår gjennom et godt samarbeid mellom kommune og idrettsråd
- jobbe for bedre integrering av barn med innvandrerbakgrunn i idrettsaktiviteter

For mer informasjon:

www.venstre.no/lillehammer